

१००% केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत
सन २००६-२००७ करीता अनुदान वितरण

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र. रापाविका २००६/प्र. क्र.१२४/जल-८,
मंत्रालय, मुंबई -४०००३२
दिनांक : ११ डिसेंबर, २००६

वाचा : १) केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे पत्र क्र.६-६/२००६-एम.एम.-१ दिनांक १८ मे २००६.

२) शासन निर्णय समक्रमांक दि.२१.७.२००६

३) केंद्र शासनाचे पत्र क्र.१२-४/२००६-एम.एम.-II, दि.६.१०.२००६

४) संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, पुणे यांचे पत्र क्र.रापाविका/अनुमा/३५००/मृद-१/२००६,
दि.२०.११.२००६ आणि क्र.रापाविका/अनुमा/३७११/मृद-१/२००६, दि.२.१२.२००६

प्रस्तावना:

शेतीसाठी अत्यंत मूल्यवान असे माती व पाणी यांचे संवर्धन करून व त्यायोगे कृषी उत्पादनात वाढ करून स्थैर्य आणण्याच्या दृष्टीकोनातून केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रम ही पाणलोट विकासाची योजना ७ व्या पंचवार्षिक योजनेपासून सुरू केली आहे. १० व्या पंचवार्षिक योजनेच्या कालावधीत सदर योजना केंद्र शासनाच्या नविन मार्गदर्शक सूचनानुसार (वरसा जनसहभागिता) लोकसहभागातून व प्रकल्प कार्यान्वयन अभिकरणाच्या माध्यमातून राबविण्यात येत असून या योजनेतर्गत मृदसंधारणाची कामे पाणलोटच्या माध्यमातून करण्यात येत आहेत. सदर योजनेतर्गत राज्यातील ३३ जिल्ह्यातील ४३३ लघु-पाणलोट निवडण्यात आले आहेत.

१.१ राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रम या योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता केंद्र शासनाकडून १००% निधी उपलब्ध होतो. या योजनेचा १० व्या पंचवार्षिक योजनेमधील रु.९८.१३ कोटीचा कार्यक्रम निश्चित करण्यात आला असून अद्यापपर्यंत सदर योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता रु.५०.०० कोटी निधी केंद्र शासनाकडून उपलब्ध झाला आहे.

१.२ केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २००६-०७ करीता वर्कप्लॅननुसार एकूण रु.१४.४० कोटी इतका निधी मंजूर केलेला आहे. त्यानुसार राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत कामांसाठी उपरोक्त दि.२१.७.२००६ च्या शासन निर्णयानुसार एकूण रु.७.२० कोटी निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

१.३ राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत सन २००५-०६ च्या आर्थिक वर्षामध्ये केंद्र शासनार्फत मंजूर झालेल्या निधीपैकी दि. १.४.२००६ रोजी एकूण रु.५००.६१ लक्ष निधी अखर्चित राहिला आहे. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि.६.१०.२००६च्या पत्रान्वये सदर अखर्चित निधी रु.५००.६१ लक्ष सन २००६-०७ मध्ये खर्च करण्यास मान्यता दिली आहे.

१.४ सन २००६-०७ मध्ये केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या निधी पैकी यापूर्वी वितरीत केलेला निधी वगळता दि.१.४.२००६ रोजीच्या अखर्चित निधीसह, उर्वरित निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

२. सन २००६-२००७ या आर्थिक वर्षाकरिता केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत मंजूर असलेला रु.१४४०.०० लक्ष (रु.चौदा कोटी चाळीस लक्ष फक्त) आणि दि.१.४.२००६ रोजी अखर्चित असलेल्या रु.५००.६१ लक्ष (रु. पाच कोटी एकसष्ठ हजार फक्त) अशा एकूण रु.१९४०.६१ लक्ष (रु. एकोणीस कोटी चाळीस लक्ष एकसष्ठ हजार फक्त) एवढ्या निधीस शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३. वरील मंजूर रु.१९४०.६१ लक्ष (रु. एकोणीस कोटी चाळीस लक्ष एकसष्ट हजार फक्त) निधीपैकी रु.७२०.०० लक्ष (रु. सात कोटी वीस लक्ष फक्त) निधी संदर्भाधीन दि.२१.७.२००६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. आता उर्वरित एकूण रु.१२२०.६१ लक्ष (रूपये बाराकोटी वीस लक्ष एकसष्ट हजार फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. हा निधी खर्च करण्यास आयुक्त (कृषि), म.रा., पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. संबंधित जिल्ह्यांना आवश्यकतेनुसार हा निधी वितरीत करण्यास त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

४. आयुक्त (कृषि) यांनी संबंधित जिल्ह्यास निधी उपलब्ध करून देताना केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना, आणि अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सदर प्रकल्प / कार्यक्रमांतर्गत कामाकरिता संबंधित जिल्ह्यांना निधीचे वाटप करावे. तसेच या प्रित्यर्थचा भौतिक आणि आर्थिक प्रगती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे केंद्र शासन आणि राज्य शासनास सादर करावा. तसेच वितरित केलेला निधी मासीक निधी विवरणपत्रानुसारच (Cashflow) खर्च करण्यात यावा.

५. या प्रित्यर्थचा चालू आर्थिक वर्षातील खर्च सन २००६-०७ च्या वार्षिक अंदाजपत्रकांमध्ये खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली मंजूर केलेल्या तरतूदीतून भागवावा आणि त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकावा.

'मागणी क्र एल-७, ४४०२-मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च, १०२-मृदसंधारण, १०२ (दोन) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना- राज्य योजनांतर्गत योजना, १०२ (०१) (०२) राष्ट्रीय पाणलोट विकास कार्यक्रम (१००% केंद्र पुरस्कृत) (४४०२१०३२) ३७, प्रमुख बांधकामे'

६. हे आदेश केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे संदर्भाधीन दिनांक १८ मे २००६ आणि दि.६.१०.२००६ च्या पत्रास अनुसरून आणि वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.खर्चनि-१००६/प्र.क्र.१/अर्थोपाय दिनांक २० एप्रिल २००६ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००६१२१११११०३९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मि.का.फडके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रती,

आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे. (५ प्रती)

संचालक (मृदसंधारण), कृषि आयुक्तालय, पुणे-४११ ००१ (३ प्रती)

महालेखापाल -१/२, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर. (लेखा परिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) (३ प्रती)

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (३ प्रती)

निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई. (३ प्रती)

विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व),

जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी (सर्व),

जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व), (प्रत्येकी ३ प्रती)

नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

कृषि व पदुम विभाग (२-अ) मंत्रालय, मुंबई-३२

कार्यासन क्रमांक १९, ३४, जल-११/८, (निवडनस्ती) ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई